

Parlamentul
Republicii Moldova

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

**Biroul Permanent al Parlamentului
Republicii Moldova**

În conformitate cu articolul 73 din Constituția Republicii Moldova și articolul 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege cu privire la combaterea proprietăților netransparente (numite companii offshore) de pe teritoriul Republicii Moldova.

Anexă:

- 1. Proiectul de lege;*
- 2. Nota informativă.*

**Deputat în Parlament
Dumitru ALAIBA**

L E G E
cu privire la combaterea proprietăților netransparente
(numite companii offshore) de pe teritoriul Republicii
Moldova

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articolul 1. Scopul legii

Scopul acestei inițiative este de a elimina proprietățile netransparente de pe teritoriul Republicii Moldova, asigurând o transparență a proprietăților societăților comerciale și a imobilelor de pe teritoriul Republicii Moldova prin crearea unor precondiții ca proprietarii acestora să își declare benevol interesele.

Articolul 2. Obiectul legii

Obiectul acestei legi îl reprezintă mecanismul de constituire, funcționare, reorganizare și lichidare a societăților comerciale, precum și modul de înregistrare a bunurilor imobile și a drepturilor patrimoniale asupra lor.

Articolul 3. Subiecții legii

Subiecți ai prezentului proiect de lege sunt:

- a) Societățile cu Răspundere Limitată (SRL);
- b) Societățile pe Acțiuni (SA);
- c) Societățile în Nume Colectiv (SNC).

Articolul 4. Condițiile de constituire, funcționare,
reorganizare și lichidare a societăților comerciale

La etapa de constituire, reorganizare, înstrăinare, lichidare sau participare la procesul de achiziții publice, reprezentanții societăților comerciale vor fi obligați să prezinte actele juridice care dezvăluie beneficiarii efectivi în cazul când companiile îi au în calitate de fondatori/co-fondatori persoane juridice care provin din jurisdicții cu risc sporit (off-shore).

Articolul 5. Implementarea și aplicarea prevederilor prezentei legi

- (1) Societăților comerciale li se va oferi o perioadă de grație de doi ani, pentru ca beneficiarii efectivi să-și simplifice structura acționariatelor, declarându-și benevol cotele părți, acțiunile, sau imobilele aflate sub jurisdicția Republicii Moldova;
- (2) La expirarea termenului de doi ani, proprietăților și cotelor părți sau acțiunilor cu beneficiari netransparenți li se suspendă drepturile de proprietate până la conformarea cu noile reglementări;
- (3) Companiile noi fondate sunt supuse unui scrutin înainte de înregistrare, astfel încât fondatorii să fie transparenți;
- (4) Vor fi introduse noi cerințe și reglementări în procesul de achiziții publice, inclusiv în cadrul întreprinderilor de stat, prin care companiile care doresc să facă afaceri cu statul, vor fi obligate să declare pe proprie răspundere întreaga structură organizațională din care fac parte;
- (5) Responsabilitatea de implementare a actualei reglementări revine Agenției Servicii Publice.
- (6) Lista jurisdicțiilor cu risc sporit va fi menținută și actualizată de Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în baza listelor jurisdicțiilor cu risc sporit aprobate de Uniunea Europeană, Grupul de Acțiune Financiară Internațională, Fondul Monetar Internațional, Organizația Națiunilor Unite.

Articolul 6. Dispoziții finale

Guvernul, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

- a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;
- b) va elabora și va aproba regulamente și alte acte normative necesare punerii în aplicare a prezentei legi;
- c) va informa eficient mediul de afaceri despre modificările planificate.

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul de lege cu privire la combaterea proprietăților
netransparente (numite companii offshore) de pe teritoriul
Republicii Moldova

Scopul prezentului proiect este abolirea „secretului offshore”: de a elimina proprietățile netransparente de pe teritoriul Republicii Moldova, asigurând o transparență a proprietăților societăților comerciale și a imobilelor de pe teritoriul Republicii Moldova prin crearea unor precondiții ca proprietarii acestora să își declare benevol interesele. Astfel, inițiativa dată propune de facto abolirea „secretului offshore” prin obligarea beneficiarilor reali de a-și declara proprietățile asupra societăților comerciale sau a imobilelor.

Avansând transparența în societate și asigurând garantarea deplină a dreptului constituțional al cetățenilor la informația de interes public, această inițiativă are un mare potențial de anticorupție.

În ultimii ani țara noastră a văzut mai multe crime care au fost facilitate de implicarea jurisdicțiilor netransparente (cu risc sporit): multiple atacuri raider, finanțarea ilegală a cel puțin unui partid, furtul unui miliard de dolari SUA din rezervele Băncii Naționale a Moldovei, spălarea a 22 miliarde dolari SUA din Federația Rusă, prin Moldova, spre jurisdicții din țări UE. Așa-zisele companii offshore, sau companii înregistrate în jurisdicții cu risc sporit, după cum sunt definite de Serviciul de Prevenire și Spălare a Banilor, sunt începutul și sfârșitul evaziunii fiscale, corupției crimei organizate, spălărilor de bani, atacurilor raider și a multor altor crime. Asta, din cauza anonimatului beneficiarilor efectivi.

Din cauza „secretului offshore” corupția de la nivel înalt, delapidările, spălările de bani, dar și simpla evaziune fiscală, decurg cu ușurință, iar beneficiarii principali sunt politicienii corupți și reprezentanți ai crimei organizate - ambele categorii având nevoie de metode eficiente de a-și legaliza sau ascunde venituri și averi dobândite ilegal.

Principalele prevederi. La etapa de constituire, reorganizare, înstrăinare sau participare la procesul de achiziții publice, reprezentanții societăților comerciale vor fi obligați să prezinte actele juridice care dezvăluie beneficiarii efectivi în cazul când companiile îi au în calitate de

fondatori/co-fondatori persoane juridice care provin din jurisdicții netransparente (off-shore). Același lucru se întâmplă și la achiziționarea sau înstrăinarea bunurilor imobile de pe teritoriul Republicii Moldova.

Entităților existente li se va oferi o perioadă de doi ani ca proprietarii reali ai companiilor și imobilelor de pe teritoriul Republicii Moldova să iasă din umbră și să își declare interesele într-o companie sau alta.

Companiile noi fondate de entități offshore vor trebui să își divulge proprietarii reali la momentul fondării. La fel și în cazul bunurilor imobile. O companie offshore poate deține cote părți în companiile din Moldova și poate deține imobile, însă va trebui să-și declare proprietarii reali.

La expirarea termenului de doi ani, aceste entități nu vor putea efectua nici o schimbare în structura lor, nu vor putea solicita nici un serviciu public până nu se conformează cu reglementarea dată, iar administratorii lor vor fi contactați pentru a fi informați să se conformeze în regim de urgență. Această abordare va asigura un nivel minim de disconfort pentru funcționarea acestor entități, pentru că vrem să reieșim din prezumția nevinovăției și să le considerăm de bună credință din start.

Instituția responsabilă de implementarea acestui mecanism – Agenția Servicii Publice, care va introduce reglementările date și va asigura implementarea lor.

Serviciul de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor definește „jurisdicțiile cu risc sporit”¹, făcând trimitere la clasificările UE, FATF, ONU și FMI. Agenția Servicii Publice va introduce reglementările respective în baza acestei definiții, comunicând cu SPCSB.

Experiența internațională. Alte țări au înțeles aceste riscuri de peste zece ani și întreprind acțiuni, chiar dacă rezistența este mare. Recent până și Statele Unite ale Americii de facto [au interzis offshorurile](#)², obligând companiile să-și divulge beneficiarii efectivi.

1

<http://spcsb.gov.md/ro/page/watchlist?fbclid=IwAR2y4plmHRBgEGBv0GuFbpett8wPjO4iIV9RnJ5n9wnqfshPBQ-BHHPpVIA>

² <https://nypost.com/2021/01/01/us-bans-anonymous-shell-companies-in-740b-defense-bill/>

Fiecare din asemenea legi este o victorie pentru combaterea spălării banilor.

Argumentarea economico-financiară. Proiectul nu necesită alocări bugetare și nu se anticipează dificultăți de ordin financiar în implementarea acestuia. Proiectul nu va afecta negativ veniturile bugetare. Dimpotrivă, prin eradicarea unui focar considerabil de evaziune fiscală și spălări de bani, prin creșterea transparenței din economie, se anticipează creșterea bazei impozabile și respectiv a veniturilor la buget.

Impactul proiectului de lege. Un mare impact al proiectului de lege este avansarea transparenței și a dreptului constituțional al cetățenilor de acces la informația de interes public. Or, din cauza „secretului offshore” acest drept este limitat semnificativ. Principalul impact este, însă, eliminarea unui mare focar de corupție de nivel înalt, crime financiare, evaziune fiscală.

Avizarea și consultarea publică a proiectului. Proiectul urmează a fi avizat și consultat cu entitățile competente.

Deputat în Parlament

Dumitru Alaiba

Lista jurisdicțiilor cu risc sporit monitorizate de Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor

(include jurisdicțiile stabilite de: Uniunea Europeană (UE); Financial Action Task Force (FATF); Fondul Monetar Internațional (FMI); Rezoluția Consiliului de Securitate a Organizației Națiunilor Unite)

1. Afganistan
2. Albania
3. Andorra
4. Anguilla
5. Antigua & Barbuda
6. Aruba
7. Bahamas
8. Bahrain
9. Barbados
10. Belize
11. Bermuda
12. Botswana
13. British Virgin Islands
14. Cambodia
15. Cayman Islands
16. Cook Islands
17. Costa Rica
18. Cyprus
19. Democratic People's Republic of Korea
20. Dublin (Ireland)
21. Elveția
22. Ghana
23. Gibraltar
24. Guernsey
25. Hong Kong, SAR
26. Iran
27. Iraq
28. Isle of Man
29. Jamaica
30. Jersey
31. Labuan (Malaysia)
32. Lebanon
33. Liechtenstein
34. Luxembourg

35. Macao, SAR
36. Malta
37. Marshall Islands
38. Mauritius
39. Monaco
40. Myanmar
41. Nauru
42. Netherlands Antilles
43. Nicaragua
44. Niue
45. Pakistan
46. Panama
47. Samoa
48. Seychelles
49. Singapore
50. St. Kitts and Nevis
51. St. Lucia
52. St. Vincent and Grenadines
53. Syria
54. Trinidad and Tobago
55. Turks and Caicos
56. Uganda
57. Vanuatu
58. Yemen
59. Zimbabwe